

Innovativ beskæftigelsesindsats giver unge arbejdsidentitet – og højere løn

VIDENSOVERBLIK

SEPTEMBER 2025

Når unge, som er uden job og uddannelse, indgår i netværk og kommer i praktik, får de værdifulde erfaringer, som hjælper dem til at opbygge en arbejdsidentitet. Samtidig melder de unge om højere trivsel og mindre ensomhed. Til gengæld er der ikke væsentlige forskelle på, hvor mange unge der samlet set kommer i job eller uddannelse, viser nye forskningsstudier, der for første gang evaluerer beskæftigelsesindsatsen NExTWORK. Resultaterne fra studierne viser dog også, at de unge, der kommer i job, tjener mere, end de ellers ville have gjort.

Hovedkonklusioner for unge, der har deltaget i NExTWORK:

- Der er ikke flere i job eller uddannelse efter 2,5 år sammenlignet med kontrolgruppen, som ikke har været gennem NExTWORK.
- Når de kommer i job, tjener de i gennemsnit 12 % mere end unge i kontrolgruppen.
- De er i gennemsnit fire uger længere på offentlig forsørgelse end kontrolgruppen. De fire uger bruges primært på praktikforløb i virksomheder.
- De fortæller, at de trives bedre, føler sig mindre ensomme og oplever at få meningsfulde arbejds erfaringer.
- De oplever indsatsen som et markant bedre tilbud end andre kommunale beskæftigelsesindsatser.

Andre konklusioner fra evalueringen:

- Både de unge og medarbejdere i kommunerne oplever NExTWORK som en meningsfuld indsats.
- Forskere fra Aalborg Universitet fremhæver NExTWORK som et lovende og aktuelt eksempel på en ny tilgang til beskæftigelsesindsatsen for unge.
- Efter forskningsforsøget har fem kommuner valgt at fortsætte med NExTWORK som beskæftigelsesindsats for unge – og flere kommuner har udvidet målgruppen.

I 2017 startede ROCKWOOL Fonden beskæftigelsesindsatsen NExTWORK med Roskilde som pilotkommune. NExTWORK introducerede en nyskabende, netværksbaseret tilgang til unge mellem 18-29 år, som er uden job og uddannelse.

Det er en gruppe unge, som i høj grad kæmper med psykisk mistrivsel, psykiatriske diagnoser, familieproblemer, manglende netværk, ensomhed og mangel på gode arbejds erfaringer.

Siden 2017 har i alt ni kommuner fra hele landet arbejdet med NExTWORK-indsatsen. I indsatsen får de unge mulighed for at:

- få større medbestemmelse og valgfrihed i deres eget forløb.
- indgå i netværk med andre unge i samme situation, hvor de kan inspirere hinanden og dele erfaringer om nye veje ind i arbejdslivet.
- opbygge erfaringer og arbejdsidentitet gennem praktikker eller lønnede timer i lokale virksomheder, som hjælper dem til at finde deres egen vej i uddannelse og arbejde.

Første evaluering af NExTWORK

Evalueringen af NExTWORK foretages af forskere fra det uafhængige britiske Institute for Fiscal Studies og er tilrettelagt som et lodtrækningsforsøg. I den foreløbigt første evaluering af indsatsen har forskerne gennemgået forløbene for 1847 unge fra de første seks ud af i alt ni kommuner, som gennem årene har arbejdet med NExTWORK.

I denne første evaluering indgår unge, som har været uden job eller uddannelse: Halvdelen af de unge deltog i NExTWORK – den anden halvdel fik den beskæftigelsesindsats, som kommunens jobcenter normalt tilbyder, og de fungerer dermed som kontrolgruppe. I denne evaluering indgår unge, som deltog i indsatsen og unge i kontrolgruppen i perioden december 2016 til juni 2021.

EVALUERINGEN VISER FØLGENDE:

2,5 år efter de unge er startet i NExTWORK, er ca. 33 % i job, mens omkring 15 % er tilmeldt en uddannelse og modtager SU. Der er små forskelle mellem andelen for kontrolgruppen og NExTWORK, men forskellene er ikke statistisk signifikante.

I løbet af de første 2,5 år er unge, der har deltaget i NExTWORK, i alt fire uger længere på offentlig forsørgelse end de unge i kontrolgruppen. Til gengæld bruger unge i NExTWORK flere uger i virksomhedspraktik – i gennemsnit 5,5 uger mere end unge i kontrolgruppen.

Og når de unge kommer i job, tjener de, som deltog i NExTWORK, 12 % mere end de unge fra kontrolgruppen. Det kan skyldes, at deres arbejdskraft har større værdi for arbejdsgiverne, og at matchet mellem arbejdsgiver og den unge medarbejder rammer mere rigtigt end de jobs, som unge i målgruppen ellers ville have fået.

Langt større tilfredshed

Sideløbende med evalueringen fra Institute for Fiscal Studies har forskere fra Aalborg Universitet og Rambøll kortlagt, hvilke erfaringer de unge selv og medarbejdere i kommuner og virksomheder har haft med NExTWORK.

Rambøll har gennemført mere end 100 interviews med 240 hhv. unge, kommunale medarbejdere og ledere fordelt over alle ni kommuner, og også de arbejdsgivere, der ansætter de unge eller har dem i virksomhedspraktik. De har desuden gennemført 63 videoobservationer af møderne i ungenetværk med deltagelse af i alt 365 unge.

Forskere fra Center for Udvikling af Borgerinddragende Beskæftigelsesindsatser (CUBB) på Aalborg Universitet har interviewet 37 unge, medarbejdere, ledere og virksomhedsrepræsentanter og har desuden været til stede 20 dage i to kommuner for at observere de unges deltagelse i NExTWORK, og hvordan medarbejderne arbejder med indsatsen.

Analyserne viser følgende i de kvalitative studier af NExTWORK:

TRIVSEL OG RELATIONER: Netværksgrupperne mindsker oplevelsen af ensomhed, giver nye relationer og opbygger de unges sociale kompetencer. Flere udvikler også venskaber, der rækker ud over selve indsatsen.

SPEJLING I ANDRES ERFARINGER: De unge beskriver, at sparringen og spejlingen i andre unges erfaringer har givet større tiltro til egne evner og muligheder. Det giver indblik i nye veje og i, hvordan man indgår i professionelle fællesskaber på en arbejdsplads.

“NExTWORK er en genvej. Man har et kort, hvor der ikke er noget som helst tegnet på. Og så er der en, der har prøvet det, der kan sige, ‘hey, der er den her vej’.” (Ung i NExTWORK).

ARBEJDSAFKLARING: Praktikforløbene opleves som meningsfulde og hjælper de unge til at blive mere afklarede i forhold interesser, kompetencer og muligheder på arbejdsmarkedet. Flere arbejdsgivere oplever også unge fra NExTWORK som mere motiverede og bedre matchet til virksomhedens behov.

De unge, som deltager i NExTWORK, oplever med andre ord en række sociale og personlige gevinster. Erfaringerne viser dog også, at de unge oplever udbyttet som størst, når faciliteringen af netværksgrupperne har en høj kvalitet, og når gruppesammensætningen understøtter udveksling af erfaringer.

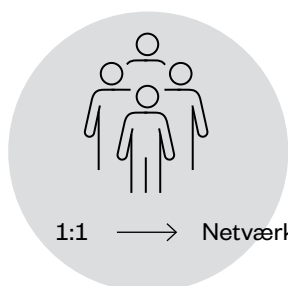
Et relevant og aktuelt bud på en nytænkende beskæftigelsesindsats til unge

Både medarbejdere på jobcentrene og deres ledere oplever NExTWORK som en meningsfuld måde at arbejde med unge på. De kvalitative analyser viser også, at arbejdet med en nytænkende indsats som NExTWORK indebærer daglige dilemmaer, nye måder at arbejde på og kræver stor opmærksomhed på organisatorisk forankring på tværs.

NExTWORK fremhæves dog som et lovende og yderst aktuelt eksempel på en ny type beskæftigelsesindsats for unge. En tilgang, der også kan anvendes til andre grupper med problemer ud over ledighed.

Det skyldes særligt, at arbejdet i NExTWORK og hele tilgangen er baseret på tre enkle principper og et værktøj for fælles faglig refleksion blandt medarbejderne. Principperne udgør en ramme, der sikrer styring og retning – og som samtidig giver plads til at udvikle det konkrete arbejde og løbende tilpasse indsatsen til lokale kontekster og skiftende udfordringer.

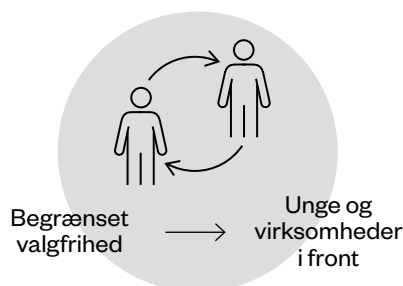
MANGE TIL MANGE

Teamet...

- Opbygger netværkskapacitet
- Faciliterer netværk
- Støtter unge og virksomheders deltagelse i netværk

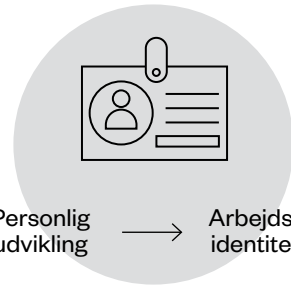
MAGTSKIFTE

Teamet...

- Er engagerede frem for beskyttende
- Ser fejl som en mulighed for læring
- Giver de unge medbestemmelse og større valgfrihed

ARBEJDSIDENTITET

Teamet...

- Understøtter, at arbejdsoplevelser deles i netværk
- Har fokus på de unges ressourcer og kapacitet - ikke barrierer
- Har fokus på udvikling af arbejdsidentitet frem for delmål mod beskæftigelse

KERNEAKTIVITETER I NExTWORK

- Ugentlige netværksmøder med 8-12 unge faciliteret af kommunale konsulenter
- Match events, hvor de unge - sammen med andre unge - møder flere forskellige lokale virksomheder.
- Hurtig opstart i praktik eller lønnede timer, hvor de unge selv vælger praktiksted, antal timer og kan skifte mellem flere forskellige virksomheder.

Fem kommuner fortsætter NExTWORK

Erfaringerne fra NExTWORK kan i høj grad komme kommunerne til gavn efter beskæftigelsesreformen, der blev aftalt i april 2025. Reformen giver kommunerne større frihed til selv at organisere deres beskæftigelsesindsats lokalt.

Offentliggørelsen af de første resultater kan bidrage med ny viden og inspiration til, hvordan kommunerne kan tilrettelægge en indsats, der tager afsæt i netværk mellem unge, innovativt samarbejde med lokale virksomheder og øget borgerinddragelse. Derudover giver NExTWORK en ramme, der understøtter, at de løsninger, som udvikles, er fleksible og tilpasset den kontekst, hvori de skal virke.

Målgruppen af unge udenfor job og uddannelse har vist sig særligt svær at håndtere for kommunerne, og med de gode erfaringer fra NExTWORK har fem af de deltagende kommuner besluttet at fortsætte med denne tilgang i arbejdet med ledige unge. Flere af kommunerne har nu udvidet målgruppen og inkluderer unge ned til 15 år.

Med de første evalueringer af NExTWORK slutter ROCKWOOL Fonden sit arbejde med at afprøve og implementere indsatsen. ROCKWOOL Fonden vil dog fremover følge med i erfaringerne fra NExTWORK-kommunerne, ligesom der også senere vil blive gennemført endnu en evaluering af den beskæftigelsesmæssige effekt af indsatsen.

Den første evaluering af NExTWORK er afsluttet i august 2025, og den næste vil blive gennemført 2,5 år efter, at alle unge er startet i indsatsen, og data er klar.

Læs de første tre evalueringer af NExTWORK

- Lodtrækningsforsøg (RCT) gennemført af Institute for Fiscal Studies, London
- Kvalitativ evaluering af implementeringen af NExTWORK gennemført af Rambøll
- Kvalitativ analyse blandt brugere og organisationer gennemført af Center for Udvikling af Borgerinddragende Beskæftigelsesindsatser (CUBB) på Aalborg Universitet.

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning.

Vidensoverblikket er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser på:
www.rockwoolfonden.dk/udgivelser